

Nr 479.

Av herr **Nilsson** i Landeryd, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 443, angående försäljning av vissa kronoegendommar och upplåtande av lägenheter från sådana egendommar.*

Vid arrendeuppskattningen för förnyad utarrendering av 1 mantal Bredaryd nr 3 Torp och $\frac{1}{2}$ mantal Bredaryd nr 4 Norregård i Bredaryds socken av Jönköpings län framställdes förslag av bland andra nuvarande arrendatorerna av lägenheterna Liatorp, Jonsbo, Bäckanäs, Götsbo och Husbacka att få var för sig inköpa dessa lägenheter. Dessa ansökningar tillstyrktes av uppskattningsmännen men avstyrktes, vad de fyra sistnämnda beträffar, av jägmästaren och överjägmästaren, under framhållande av att å lägenheterna funnes mycken värdefull skog och att egendomens utägoareal komme att avsevärt minskas, samt att egendomens yttergränser, som nu äro raka, skulle bli försämrade genom försäljningen, och slutligen därför att områdena behövdes för att säkerställa arbetskraft för skötseln av gården och skogen. I Kungl. Maj:ts proposition nr 443 om försäljning av vissa andra lägenheter från bostället äro dessa icke medtagna.

Emot dessa skäl vill jag framhålla, att å vardera lägenheten icke finnes mera skog än till husbehov varför här icke avses spekulation med utsikt till vinst på skogsförsäljning; att den jämförelsevis stora arealen till allra största delen består av mossar, som för staten hava relativt ringa värde, men som redan till stor del äro uppodlade av lägenhetsinnehavarna, och vilken odling med all säkerhet kommer att fortsättas, om de få förvärva lägenheterna med äganderätt; att boställets gränser visserligen bliva mera oregelbundna än vad nu är fallet genom försäljning av dessa lägenheter, men denna olägenhet uppväges till fullo

därav, att sedan lägenheterna avsöndrats ägarna på grund av gällande förordning äro skyldiga att ensamt hålla hägnader kring desamma. Vad slutligen frågan om arbetskraft för boställets behov beträffar, så komma lägenheterna under alla förhållanden att för framtiden vara bebodda, och någon direkt skyldighet för arrendatorerna att utföra arbete å bostället föreligger icke. Trakten är dessutom tätt bebyggd, så att någon ändring i tillgången på arbetsfolk kommer icke att uppstå genom försäljning av dessa lägenheter. Vad slutligen lägenheten Liatorp angår, har kungl. domänstyrelsen avstyrkt försäljning av denna lägenhet på den grund att densamma, som är belägen nära järnvägsstationen, endast är uppskattad till 600 kronor per hektar, då tomter i Bredaryd äro försålda till väsentligt högre pris. I anledning härav vill jag framhålla, att lägenheten Liatorp består till allra största delen av mossjord, och finnes endast den fastmark, varå husen äro belägna, samt en liten intillvarande sandkulle, varför någon upplåtelse av tomter från detta område icke gärna kan komma i fråga.

Till sist förtjänar framhållas, att husen å samtliga dessa lägenheter ägas av arrendatorerna, varför de starkaste billighetsskäl tala för, att de, då en ny arrendeperiod inträder, få friköpa jorden till egnahem.

Utom vad ovan framhållits, tillåter jag mig åberopa bilagda intyg, vilket är utfärdat av fullt trovärdiga personer.

På grund av vad sålunda framhållits, tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att ovannämnda fem lägenheter måtte försälas i enlighet med uppskattningsmännens förslag, samt i övrigt på de villkor som i Kungl. Maj:ts förslag finnas angivna beträffande 20 till försäljning föreslagna lägenheter.

Stockholm den 28 maj 1918.

Bernhard Nilsson.

Bilaga.

Angående de till militiebostället Bredaryd Torp och Norregård i Bredaryds socken hörande lägenheterna Liatorp, Jonsbo, Husbacka, Bäckanäs och Jösbo (Götsbo), beträffande vilka lägenheter vederbörande skogsmyndigheter avstyrkt försäljning till de respektive innehavarna, lämnas härmed följande upplysningar:

Lägenheten Liatorp. Vederbörande myndigheter framhålla, att lägenheten har ett sådant läge vid järnvägsstationen, att den icke bör försälgas till jordbruk, utan bör upplåtas till bostadslägenheter.

Häremot kan invändas, att lägenheten huvudsakligen består av mossjord, och att å den fasta marken plats kan beredas för högst ett par bostadslägenheter. Nuvarande innehavaren av lägenheten Peter August Johannesson, 69 år, och hans hustru, 61 år, ha sedan den 14 mars 1895 bebott och brukat lägenheten. Genom ett enastående ihärdigt arbete med jordschaktning, mjällkörning å mossjorden, jordens tillförande av gödningsämnen och goda skötsel i övrigt har lägenheten under dessa 23 år så förbättrats, att å densamma, som till en början endast kunde föda en ko, numera under normala år kan födas tre kor och möjligen något mer. Boningshuset är uppfört för omkring 33 år sedan av förutvarande arrendatorn Sandström och ladugården uppfördes 1911 av nuvarande innehavaren. Såväl boningshus som ladugården äro i gott stånd.

Två söner och en dotter, yngste sonen 20 år gammal, har under de senaste åren växelvis biträtt föräldrarna vid arbetet med jordbrukets skötande.

Å lägenheten finnes ej ett enda skogsträd, ej heller lövträd.

Här må även nämnas, att å huvudgården söder om järnvägsstationen finnas utlagda 10 tomter med utmärkta lägen, vilka ännu ej äro bebyggda.

Lägenheten Jonsbo har sedan 1911 innehafts och bebotts av Svening Lundin och hans hustru. Makarna äro, mannen 69 och hustrun 68 år gamla.

Dessförinnan hade lägenheten innahafts och brukats i 25 å 30 år av numera avlidne Sven Johansson och hans hustru, vilka avledo barnlösa.

Lägenheten, som i öster gränsar intill Bredaryd Hägegårds och Klockaregårds ägor, har genom nyodling, gödning samt tidsenlig och god skötsel undan för undan så förbättrats, att den nu fullt tillräckligt giver föda åt två kor. Nuvarande innehavaren Lundin har nybyggt boningshuset 1911 och ladugården 1915. Husen äro i mycket gott skick. Yngsta dottern, 25 år gammal, vistas i hemmet och biträder föräldrarna med jordbrukets skötande.

Lägenheten Husbacka. Nuvarande innehavaren Joh:s Petersson, 83 år gammal, var i yngre år under en lång följd av år arrendator å en del av huvudgården Bredaryd Torp samt övertog därefter lägenheten Husbacka, som han innehaft och brukat i närmare 30 år. Petersson kan sägas ha nedlagt sina krafter å skötseln först av den arrenderade delen av huvudgården och sedan av lägenheten Husbacka. Han är nu helt utsliten och hjälplös och vårdas av en dotter.

Lägenheten Bäckanäs har sedan våren 1905 innehafts och brukats av Johannes

Bengtsson och hans hustru, respektive 39 och 36 år gamla. Före 1905 hade Johan Stefanus Andersson och hans hustru innehaft och brukat lägenheten omkring 20 år. Abyggnaderna, av vilka boningshuset är i gott och ladugården i försvarligt skick, äro uppförda för 20 à 25 år sedan av förutnämnde, numera avlidne Johan Andersson. Även under Anderssons tid sköttes lägenheten väl, men nuvarande innehavaren Bengtsson har genom en mera rationell skötsel, såsom jordens dränering och tillförande av kalk och gödning m. m. väsentligen förbättrat lägenheten, så att den samma, som före Bengtssons tillträdande knappast kunde föda 2 kor, numera under normala förhållanden giver föda fullt tillräckligt åt 3 kor. Bengtsson och hans hustru ha 6 barn, av vilka det äldsta är 16 år.

Lägenheten Jösbo (Götsbo). Nuvarande innehavaren Johan Viktor Lindqvist och hans hustru (38 och 30 år gamla) övertogo 1913 lägenheten efter hustruns föräldrar, numera avlidne Johannes Nordström och hans hustru, vilka innehaft och brukat lägenheten i omkring 40 år. Nordström, som vid sidan av jordbruksarbetet ägnade sig åt stensprängning, nedlade under sin tid ett jämförelsevis omfattande arbete med att stenröja, odla och dränera den stenbundna lägenheten. Nuvarande innehavaren Lindqvist sköter jorden mycket väl och tidsenligt och inköper för den samma i regel årligen minst 1,000 kilogram kalk förutom annan gödning.

Under Nordströms första tid födde lägenheten, enligt de äldres uppgift, knappast en ko, för 20 och 25 år sedan födde den 2 kor och numera giver den under normala förhållanden föda till 3 kor. Abyggnaderna äro uppförda av Nordström, boningshuset, som är i gott stånd, 1903 och ladugården, som är i försvarligt skick, för omkring 45 år tillbaka.

Att ovanstående, av vederbörande lägenhetsinnehavare lämnade uppgifter äro med verkliga förhållandet överensstämmande, intyga.

Bredaryd den 4 mars 1918.

Alfred Johansson.

Aron Holmström.